

om, hvorledes det skulde kunne ske; thi stod Sagen saaledes, at man havde nogle principielle Fordringer fra hver af Siderne, som vare absolut i Modstrid med hinanden, ved hvilke der ikke var Raarke om nogen Udjevning eller Forbindelse, var det jo klart, at da maatte man paa Forhaand opgive Overenskomst. Men stod Sagen derimod saaledes, at de Grundsætninger, som vi fra vor Side og vore Modstandere fra den anden Side fastholde som det Væsentlige, ikke angaa de samme Punkter, men at man derimod fra en Side fastholdt som det Væsentligste Et og fra en anden Side fastholdt som det Væsentligste et Andet, stod det for mig saaledes, at da maatte der være Mulighed for en Forstaaelse; thi at forlange af hinanden en Opgivelse af Principer, som man hver for sit Vedkommende satte i første Række, for at faae Nogetsomhelst tilveiebragt, det vil man strax kunne se var en umulig Veie til en Forstaaelse. Det har staaet saaledes for os, at dette Sidste ikke er Tilfældet, at tværtimod de Principer, som man fortrinnsvis fastholder fra de forskellige Sider, ikke angaa de samme Punkter, men forskellige, og at der altsaa maatte kunne findes en Udjevning af denne Sag uden Krænkelser af Principerne fra nogen af de to modsatte Sider. Jeg skal strax sige, at, vil man naae til Forstaaelse, naaer man den bedst ved strax og afgjørende at sige, at disse og disse Punkter laeder det sig ikke gjøre at frasalbe og ved tillige at forlange af den modsatte Side, at den ligesaa bestemte paapeger, hvad den ikke vil frasalbe af sine Meninger; derefter bliver Spørgsmaalet: Er saa Enighed i den Sag mulig eller ei? Saaledes forholder Sagen sig efter min Opfattelse. De Fordringer, som man fra vor Side maatte opstille som usfravigelige, ere for det Første, at de Forudsætninger, hvortil det af Ministeriet i Efteraaret fremlagte Lovforslag var knyttet gennem sine Motiver, og den til disse Forudsætninger fastholdte Forsvarsplan bleve løste fra selve Hærløven, saa at der i den Henseende ikke længer var nogen Forbindelse, saa at vi frit og uafhængigt kunde forhandle om, hvilken Ordning man vilde tilraade af Landets levende Forsvar uden Hensyn til, hvilken Befæstningsplan man senere maatte komme til. Det var den første for os usfravigelige Fordring, som vi maatte opstille, og vi have troet at maatte opnaa det ved ikke at stille os paa det af Regjeringen fremlagte Lovforslag med dets Motiver, men derimod paa den bestaaende Hærløvs Grund og dertil knytte de Endringer, som man maatte kunne ønske om. — Det Andet, som staaer i nær Forbindelse dermed, er, at ethvert Punkt i Hærløvsforslaget, som støtter sig til en fremtidig Plan om det befæstede Kjøbenhavn, maa udskydes, og jeg skal som saadanne nævne, at det vil for os være umuligt at indlade os paa en Udvidelse af det bestaaende

Fæstningsartilleri. Derved er selvfølgelig ikke afskaaret, at, dersom man kommer ind paa en Forhandling af Befæstningsagen her i Landet og tager en endelig Beslutning om visse befæstede Anlæg, af hvad Art det nu bliver, vil man ogsaa samtidig komme til Overveelse om, hvilket Fæstningsartilleri dertil hører. Det vil udelukkende være knyttet til den Forhandling, men for Tiden maa ethvert Spørgsmaal derom være skudt til Side; den anden Fordring er altsaa absolut denne: Ingen Udvidelse af det bestaaende Fæstningsartilleri. Endvidere maa, hvad der ogsaa er knyttet dertil, en Udvidelse af Kjøbenhavns Befæstning være uimodtagelig. Dertil hører som principiel Fordring endvidere, at de Grundsætninger, paa hvilke Hærløven af 1867 hvilede med Hensyn til Forsvarsplanen, ligeledes blive opretholdt, og at man forbeholder fremtidige Forhandlinger om den til en Forsvarsplan eventuelt knyttede Befæstningsplan at gjøre Forandringer deri eller ikke. Men som vi stode, maatte vi fastholde bestemt den Forsvarsplan, der som Forudsætning laa til Grund for Forsvarskommissionens Arbejder af 1866 og Hærløven af 1867, og til denne var utvivlsomt knyttet Fordringen om, at den Hærafdeling, der eventuelt maatte komme til at operere Vest for Storebelt, ogsaa blev udrustet med de forskellige Vaabenarter, saaledes at en selvstændig Krigsførelse der kunde optages. Altsaa en Forlæggelse af saavel Artilleri som af det til en Hærafdeling fornødne Train maatte være en Fordring, som usfravigeligen maatte opstilles fra vor Side, naar vi ingen ny Forudsætning eller Forsvarsplan vilde acceptere med den nye Hærløve. — Endvidere har det fra venstre Side, som jeg tidligere har udtalt, været fremstillet som vort første Forlangende med Hensyn til Ordningen af selve Hæren, at man i det videst mulige Omfang kom bort fra Garnisonstjenesten. Vi have tidligere erkjendt og erkjende endnu, at den fortsatte Tjeneste ved de særlige og mere tekniske Vaaben ikke kan undgaaes, idet en længere Tid til Tjeneste for de særlige Vaabens Vedkommende er nødvendig, for at der kan opnaas en fuldstændig Uddannelse, og for at man kan have et fuldstændigt Tilsyn med Materiellet o. s. v., og Begrebet Garnisonstjeneste knytter sig ogsaa nærmest hertil. Vi have jo tidligere opstillet en fuldstændig Afkæffelse af Garnisonstjenesten ved Fodfolket eller rettere sagt — jeg vil ikke bruge Bencævnelsen Garnisonstjeneste — en fuldstændig Afkæffelse af enhver fortsat Tjeneste ved Fodfolket. Vi have imidlertid erkjendt, at Fordringen for Tiden var uigjennemførlig i et saadant Omfang; men Fordringen om i videst muligt Omfang at komme bort fra Garnisonstjenesten ved Fodfolket var en Betingelse, som jeg tror, der fra Venstres Side blev lagt en aldeles af-